

Na temelju članka 66. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18 i članka 4. stavka 2. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš ('Narodne novine', broj 3/17), ministar zaštite okoliša i energetike donosi

ODLUKU

o provođenju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu

I.

Donošenjem ove Odluke započinje postupak strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu (u daljnjem tekstu: Strategija).

II.

Postupak strateške procjene utjecaja na okoliš provodi Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), koje je nadležno i za izradu nacрта prijedloga Strategije.

III.

Polazišne osnove, razlozi i pravna osnova donošenja Strategije:

Trenutno važeća Strategija energetskeg razvoja Republike Hrvatske donesena je 2009. godine i promatra razdoblje do 2020. godine. Nastavno na promjene koje su se dogodile u međuvremenu pretpostavke po pitanju potrošnje, potražnje, opskrbe i slično, kao i trendova iz kojih su proizašli razvojni energetske projekti nisu primjenjive te je iste neophodno uskladiti i redefinirati.

Strategija energetskeg razvoja donosi se sukladno članku 5. Zakona o energiji (Narodne Novine, broj 120/12, 14/14, 95/15 i 102/15).

IV.

Strategijom se utvrđuju smjernice dugoročnog djelovanja definiranjem ciljeva, utvrđivanjem mjera za njihovo ostvarenje, uvažavajući postojeće stanje i preuzete međunarodne obaveze, a prvenstveno one koje Republika Hrvatska preuzima kao članica Europske unije.

Strategija na prvom mjestu treba pridonijeti cilju jačanja konkurentnosti hrvatskog gospodarstva i stvaranja pozitivnog investicijskog okruženja.

S obzirom na novi europski regulatorni okvir i zahtjeve neophodno je uskladiti nacionalne ciljeve s ciljevima iz europskih direktiva po pitanjima zajedničke energetske politike, obnovljivih izvora energije, energetske efikasnosti, smanjenja potrošnje, smanjenja emisija stakleničkih plinova, sigurnosti opskrbe, održivosti i konkurentnosti energetskog sustava i razvoja, te redefinirati optimalni energetske miks, i razvojne energetske projekte Republike Hrvatske.

V.

Obuhvat Strategije uključujući i opise zahvata i aktivnosti koji će se definirati Strategijom:

Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske temeljiti će se na sigurnosti opskrbe energijom u skladu s ciljevima Europske unije:

1. rastuća, fleksibilna i održiva proizvodnja energije kroz smanjenje ovisnosti o uvozu energije zaustavljanjem pada domaće proizvodnje, boljim korištenjem postojećih kapaciteta za proizvodnju, transport i skladištenje energije i ulaganjima u nove kapacitete i infrastrukturu (osiguranje adekvatnog energetskog miksa s nižim emisijama CO₂),
2. bolja povezanost energetske infrastrukture kroz razvoj nove infrastrukture i alternativne dobavne pravce energije,
3. veća energetska učinkovitost kroz razvoj mjera za rast učinkovitosti potrošnje energije.

Strategija se donosi za razdoblje do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu.

VI.

U okviru postupka strateške procjene, za Strategiju će se provest postupak Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno Rješenju Ministarstva zaštite okoliša i prirode (KLASA: UP/I-612-07/14-71/96, URBROJ: 517-07-2-18-4, od 26. travnja 2018.), a koje je sastavni dio ove Odluke (Prilog 1.).

VII.

Radnje koje će se provesti u postupku strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije, provode se u skladu s odredbama Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18), Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 3/17) i odredbama posebnih propisa, redosljedom utvrđenim u Prilogu 2. ove Odluke.

VIII.

U postupku strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije sudjelovati će tijela državne vlasti, relevantne samostalne stručno-poslovne organizacije i udruženja, navedena u Prilogu 3. ove Odluke.

IX.

Ministarstvo je o ovoj Odluci dužno informirati javnost sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18) i odredbama Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08).

X.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 310-02/18-01/106

URBROJ: 517-13-1-3/1189-18-3

Zagreb, 21. lipnja 2018. godine

PRILOG 1.

Rješenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode, KLASA: UP/I-612-07/14-71/96, URBROJ: 517-07-2-18-4, od 26. travnja 2018.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
tel: +385 1 3717 111, faks: +385 1 3717 149

KLASA: UP/I-612-07/18-71/96
URBROJ: 517-07-2-18-4
Zagreb, 26. travnja 2018.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za zaštitu prirode temeljem članka 18. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, br. 93/2016 i 104/2016) i članka 48. stavka 6. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/2013 i 15/2018), povodom zahtjeva Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Uprave za energetiku, Ul. grada Vukovara 78, Zagreb, za provedbu Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske, donosi

R J E Š E N J E

da je za planiranu Strategiju energetskog razvoja Republike Hrvatske potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Obrazloženje

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za energetiku, kao nositelj izrade Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske, podnijelo je 11. travnja 2018. godine zahtjev za provedbu Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu navedene strategije za koju se temeljem članka 63. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine, br. 80/2013, 153/2013, 78/2015 i 12/2018) provodi postupak strateške procjene utjecaja na okoliš. Po zaprimljenom zahtjevu, sukladno članku 48. stavak 3., a u svezi članka 26. stavka 2. i članka 46. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za zaštitu prirode zatražila je mišljenje Hrvatske agencije za okoliš i prirodu o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja predmetne strategije na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, kao i prijedlog uvjeta zaštite prirode. Dana 25. travnja 2018. godine zaprimljeno je traženo mišljenje Hrvatske agencije za okoliš i prirodu KLASA: 612-07/18-30/57; URBROJ: 427-07-6-18-2 u kojem se navodi da se, s obzirom na strateške ciljeve i prioritete te mogućnost njihovih potencijalnih utjecaja na ciljne vrste i stanišne tipove područja ekološke mreže u obuhvatu Republike Hrvatske, Prethodnom ocjenom ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na cjelovitost i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže, te da je potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti strategije za ekološku mrežu.

Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske temeljit će se na sigurnosti opskrbe energijom u skladu s EU ciljevima:

- rastuća, fleksibilna i održiva proizvodnja energije kroz smanjenje ovisnosti o uvozu energije, zaustavljanjem pada domaće proizvodnje, boljim korištenjem postojećih kapaciteta za proizvodnju, transport i skladištenje energije i ulaganjima u nove kapacitete i infrastrukturu (osiguranje adekvatnog energetske miksa s nižim emisijama CO₂),
- bolja povezanost energetske infrastrukture kroz razvoj nove infrastrukture i alternativne dobavne pravce energije,
- veća energetska učinkovitost kroz razvoj mjera za rast učinkovitosti potrošnje energije.

Politike i ciljevi Republike Hrvatske na području proizvodnje i korištenja energije, a koji se naslanjaju na politike i ciljeve EU, u narednom razdoblju proizvodnje i korištenja energije karakterizirat će:

- povećanje zahtjeva za učinkovitijim korištenjem energije,
- povećanje proizvodnje i korištenja električne energije iz obnovljivih izvora,
- povećanje zahtjeva za daljnjim razvojem tržišta i aktivnim uključivanjem svih korisnika mreže,
- povećanje zahtjeva za kvalitetnom opskrbom energijom,
- povećanje zahtjeva za povećanjem učinkovitosti reguliranih djelatnosti u lancu vrijednosti opskrbe kupaca električnom energijom.

U cilju ispunjenja očekivanih zahtjeva navodi se da je kroz novu strategiju energetskeg razvoja ključno osigurati:

- veće korištenje toplinske energije posebice u područjima s visokim potencijalom korištenja energije sunca, jer će se na taj način smanjiti zahtjevi za izgradnjom predimenzionirane distribucijske mreže koja će van turističke sezone biti slabo iskorištena,
- važnost stabilnog zakonodavnog okvira na području prostornog planiranja i gradnje, jer će se na taj način ubrzati i smanjiti troškovi pripreme i izgradnje elektroenergetskih objekata,
- važnost dorade postojećeg regulativnog modela uključivanjem komponenti kojima će se poticati operator distribucijskog sustava u primjeni inovativnih rješenja po uzoru na napredne modele regulacije /UK RIIO model),
- prilikom izrade prostorno planske dokumentacije svih razina posebno posvetiti pažnju izgrađenosti i potrebama za izgradnjom elektrodistribucijske mreže u svrhu smanjenja troškova njene izgradnje te operativnih troškova tijekom njene eksploatacije.

Nadalje, vezano uz proizvodnju električne energije, udio obnovljivih izvora energije povećao bi se na 50% do 2030. godine (70% - 2050. godine). Najveći udio obnovljivih izvora energije odnosio bi se na postojeće revitalizirane i nove hidroelektrane/hidroenergetske sustave, dok bi se dio odnosio na udjele ostalih oblika obnovljivih izvora energije.

Mogućnosti pohrane električne energije povećale bi se, s današnje mogućnosti samo u akumulacijama hidroelektrana, na ostale mogućnosti kao što su baterijski sustavi, ali i drugi (akumulatori topline, solarni toplinski spremnici, itd.).

Predviđeni su novi višenamjenski hidroenergetski sustavi - Program Sava, HES Senj II/Kosinj, VHS Osijek. Također, predviđeno je povećanje udjela OIE u toplinarstvu (biomasa, solar, geotermalna) uz postupno uvođenje hibridnih sustava, dizalica topline, akumulatora topline, električnih kotlova, itd. U proizvodnju toplinske energije potrebno je uključiti energane na otpad/gorivo iz otpada. Vezano uz proizvodnju sirove nafte i prirodnog plina, potrebno je ulagati u postojeće proizvodne kapacitete te nove istražne aktivnosti.

Smjernice razvoja plinskog transportnog sustava RH upućuju na povećanje njegove učinkovitosti, prilagođavanje transportnog sustava uvjetima otvorenog tržišta plina, pouzdanost i konkurentnost opskrbe plinom te tehničku sigurnost transporta plina. Daljnji razvoj transportnog sustava RH bit će najvećim dijelom određen obujmom i dinamikom provedbe projekata kojima će se Republika Hrvatska sve više uključivati u europska tržišta prirodnog plina.

Strateški ciljevi razvoja djelatnosti transporta i skladištenje nafte i naftnih derivata bit će usmjereni na:

- povećanje sigurnosti opskrbe naftom i derivatima nafte Hrvatske te država jugoistočne i srednje Europe, budući da se sustavom JANAF-a nafta može uvoziti iz dva pravca i mnogobrojnih izvora,
- doprinos iskorištavanju geostrateškog, tranzitnog i posebno pomorskog položaja RH, uz dogradnju naftovodno - skladišne infrastrukture, pružanje sigurnih i pouzdanih usluga te uspješno poslovanje,
- razvoj djelatnosti transporta derivata do 2030./2050. sukladno tržišnoj potražnji i zainteresiranosti naftnih kompanija za dugoročno strateško partnerstvo,
- poboljšanje funkcionalnosti i korištenja kapaciteta naftovodno-skladišnog sustava te otvaranje novih poslovnih mogućnosti uz zaštitu i sigurnost okoliša, ljudi i opreme.

Energetska strategija također treba uzeti u obzir nužno povećanje energetske učinkovitosti u svim sektorima, uključujući zgradarstvo, industriju i promet. Također, poseban naglasak potrebno je staviti na integriranu energetska i klimatsku politiku (razvoj gospodarstva, energetskog sektora, zaštitu okoliša i prirode, prostorno planiranje, upravljanje vodama), stabilno i predvidivo poslovno okruženje, poicajne i transparentne propise, kompromis između raznih ograničenja u cilju realizacije projekata, kao i racionalne odluke/smjernice u cilju što veće društvene koristi.

Preporuka je da se Energetska strategija radi paralelno sa Glavnom ocjenom. Kako u ovoj fazi još nisu poznati svi zahvati i lokacije koje Energetska strategija uključuje, sa studijom Glavne ocjene treba započeti u fazi Energetske strategije kada to bude poznato. Ukoliko će se studija Glavne ocjena raditi u fazi u kojoj energetska strategija neće biti dovoljno određena, neće biti moguće u potpunosti ocijeniti moguće utjecaje strategije na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Za planirane infrastrukturne objekte koji neće biti prostorno definirani, potrebno je po tematskim cjelinama tipa infrastrukturnih zahvata predložiti odgovarajuće mjere ublažavanja, odnosno smjernice za pripremu takvih zahvata, vezano uz potencijalne negativne utjecaje na ciljne vrste i stanišne tipove područja ekološke mreže Republike Hrvatske.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo je Rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog Rješenja.

Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na ovo Rješenje ne naplaćuje se prema članku 9. stavku 2. točki 30. Zakona o upravnim pristojbama (Narodne novine, broj 115/2016).

Dostavlja se:

1. Uprava za energetiku, Ul. Grada Vukovara 78, 10 000 Zagreb, preporučeno s Povrat.
2. HAOP, Radnička c. 80/7, 10 000 Zagreb
3. U spis predmeta, ovdje

PRILOG 2.

1. Ministarstvo započinje postupak danom donošenja Odluke u skladu s člankom 5. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš ('Narodne novine', broj 3/17), u daljnjem tekstu: Uredba.
2. U postupku utvrđivanja sadržaja strateške studije Ministarstvo će, uzimajući u obzir obavezni sadržaj određen Uredbom, od tijela određenih posebnim propisima, a u svezi područja iz djelokruga tog tijela, tijela regionalnih samouprava pribaviti mišljenja o sadržaju i razini obuhvata podataka koji se moraju obraditi u strateškoj studiji. U svrhu usuglašavanja mišljenja o sadržaju strateške studije provodi se rasprava s gore navedenim tijelima, sukladno odredbama članaka 6. do 9. Uredbe.
3. U postupku određivanja sadržaja strateške studije Ministarstvo će osigurati informiranje javnosti sukladno Zakonu i Uredbi o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša ('Narodne novine', broj 64/08).
4. Nakon razmatranja mišljenja, primjedbi i prijedloga Ministarstvo utvrđuje konačni sadržaj strateške studije i u roku 8 dana donosi sukladno članku 11. Uredbe Odluku o sadržaju strateške studije, o čemu informira javnost sukladno Zakonu i Uredbi o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša ('Narodne novine', broj 64/08).
5. Ministarstvo sukladno Uredbi i Pravilniku o povjerenstvu za stratešku procjenu ('Narodne novine', broj 70/08, u daljnjem tekstu: Pravilnik), imenuje povjerenstvo za stratešku procjenu (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) .
6. Ovlaštenik izrađuje stratešku studiju sukladno člancima 12. i 13. Uredbe.
7. Nakon što Ovlaštenik izradi stratešku studiju, a nositelj izrade Strategije izradi nacrt prijedloga Strategije, Ministarstvo isti dostavlja Povjerenstvu, sukladno članku 20. Uredbe, radi ocjene cjelovitosti i stručne utemeljenosti strateške studije.
8. Povjerenstvo donosi mišljenje sukladno člancima 9. i 10. Pravilnika.
9. Ministarstvo donosi Odluku o upućivanju strateške studije i nacrta Strategije na javnu raspravu, te istodobno na mišljenje tijelima i osobama sukladno Zakonu i Uredbi. O Odluci se javnost informira sukladno Zakonu i Uredbi o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.
10. Nakon provedene javne rasprave te po očitovanju Ovlaštenika o mišljenjima, primjedbama i prijedlozima iz javne rasprave konačnog prijedloga Strategije u postupak donošenja, Ministarstvo izdaje mišljenje sukladno članku 25. Uredbe.
11. Nakon donošenja Strategije Ministarstvo donosi Izvješće o provedenoj strateškoj procjeni. O navedenom Ministarstvo informira javnost sukladno Zakonu i Uredbi o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša

PRILOG 3.

1. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
2. Ministarstvo zdravstva
3. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
4. Ministarstvo unutarnjih poslova
5. Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
6. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
7. Ministarstvo poljoprivrede
8. Ministarstvo turizma
9. Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja
10. Ministarstvo kulture
11. Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost
12. Hrvatska zajednica županija
13. Udruga općina u RH
14. Udruga gradova u RH
15. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom
16. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za klimatske aktivnosti, održivi razvoj i zaštitu zraka, tla i mora
17. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za zaštitu prirode
18. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora
19. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za energetiku